

Provincie Overijssel wil met geluidsdempers het hele jaar grauwe ganzen bejagen in zeven natuurgebieden.

De provincie Overijssel en natuurvereniging Fauna4Life staan tegenover elkaar in een rechtszaak over het afschieten van grauwe ganzen in zeven natuurgebieden.

De provincie wil tussen 1500 en 2000 ganzen doden om toenemende schade voor boeren tegen te gaan, terwijl Fauna4Life zich hiertegen verzet.

De provincie argumenteert dat:

- Boeren jaarlijks 1,8 miljoen euro schade lijden door grazende ganzen, die komen uit de zeven natuurgebieden. Een serieus probleem, geeft de gemachtigde van de provincie aan. Daarom moet er 'aanvullend gejaagd' worden, vooral op 'koppelvormende ganzen'. Vanaf half januari beginnen deze koppels met het leggen van eieren. Door die dieren af te schieten, moet de schade worden teruggedrongen.
- Professionele jagers met geluidsdempers zullen schieten om verstoring te minimaliseren
- Ze voorzichtig te werk zullen gaan in overleg met een ecooloog

Fauna4Life stelt daar tegenover:

- De provincie heeft de gevolgen voor de natuur niet onderzocht
- Het plan gaat in tegen het eigen faunabeheerplan van de provincie

- Er zijn zorgen over de effectiviteit van geluidsdempers en de impact op kwetsbare vogels

De rechtszaak draait om de interpretatie van regelgeving en de afweging tussen landbouwbelangen en natuurbescherming. .

De rechter doet over twee weken uitspraak.

Wild zwijn valt vader en zoon aan tijdens wandeling op de Veluwe

„We hebben doodsangsten uitgestaan”, zeggen Gerjan Bossenbroek (71) en zijn zoon Maarten (33). In de bossen bij Elspeet werden ze vorige week zaterdag aangevallen door een wild zwijn.

Zie het gehele artikel: [Reformatorisch Dagblad](#)

Wat een heftige gebeurtenis voor de familie Bossenbroek! Het illustreert niet alleen de kracht en het gevaar van wilde zwijnen tijdens de rauschtijd, maar ook het belang van bewustzijn en voorzichtigheid bij het wandelen in natuurgebieden zoals de Veluwe.

Hier zijn enkele belangrijke punten uit het artikel samengevat:

De aanval

Gerjan en Maarten Bossenbroek werden aangevallen door een woeste keiler tijdens een wandeling in de Veluwse bossen bij Elspeet. Het zwijn sprong plotseling uit zijn rustplek (ketel) en ging over tot de aanval, vermoedelijk vanwege territoriale

hormonen in de rauschtijd. Gerjan liep verwondingen op aan zijn voet en Maarten kreeg een blauw oog en spierpijn door het gevecht. Hij sprong op de rug van het zwijn om zijn vader te redden, terwijl Gerjan uiteindelijk het zwijn wist af te leiden door het te schoppen.

Het zwijn verdween uiteindelijk, vermoedelijk verward, nadat vader en zoon zich achter bomen verschuilden. Tijdens de aanval wist Gerjan 112 te bellen, wat hen uiteindelijk hulp opleverde.

Achtergrondinformatie

- **Rauschtijd:** Tijdens de rauschtijd, vergelijkbaar met de bronsttijd van herten, kunnen mannetjeszwijnen zeer agressief reageren vanwege hun territoriumdrang en verhoogde hormoonspiegels.

Hier zijn enkele belangrijke lessen en overwegingen uit dit incident:

1. Wild heeft zijn eigen territorium en gedrag

Zoals de boswachter opmerkt, verdedigen wilde dieren hun territorium, zeker tijdens specifieke periodes zoals de rauschtijd. Het is belangrijk om dit in gedachten te houden en te begrijpen dat ogenschijnlijk rustige dieren onverwacht agressief kunnen reageren.

2. Voorbereid de natuur in gaan

Het gebruik van hulpmiddelen zoals een warmtebeeldspotter kan helpen om dieren op afstand te identificeren, maar het is cruciaal om te weten hoe te handelen bij onverwachte situaties. De familie toonde opmerkelijke moed en improvisatie tijdens de aanval, wat waarschijnlijk hun levens heeft gered.

3. Noodhulp en communicatie

Het vermogen van Gerjan Bossenbroek om de locatie nauwkeurig door te geven aan de hulpdiensten heeft de

reddingsoperatie enorm versneld. Een opgeladen telefoon en kennis van de omgeving kunnen cruciaal zijn in noodsituaties.

4. Omgaan met wilde zwijnen

Zoals aanbevolen door boswachter Jaël Bergwerff, kunnen eenvoudige handelingen zoals stil blijven staan of achter een boom schuilen, effectief zijn, omdat zwijnen slecht zien, maar wel heel goed kunnen horen en ruiken. Daarnaast wordt wandelaars aangeraden altijd voorbereid te zijn op onverwachte ontmoetingen met wild.

5. Trauma en herstel

Hoewel vader en zoon het incident fysiek hebben overleefd, is de traumatische ervaring iets wat mogelijk tijd nodig heeft om te verwerken. Het erkennen van deze impact is net zo belangrijk als fysieke genezing.

Dit verhaal is niet alleen een waarschuwing voor wandelaars, maar ook een herinnering aan de onvoorspelbaarheid en kracht van de natuur. Heeft u zelf ervaringen of vragen over natuurbezoeken of hoe u zich het beste kunt voorbereiden op dergelijke situaties?

Nieuwsbrief 1e Kwartaal 2025 FBE Limburg

[1e kwartaal 2025 Nieuwsbrief Faunabeheereenheid Limburg Downloaden](#)

Wildschade loopt uit de hand: provincie Zeeland wil jacht uitbreiden

bron: [Omroep Zeeland](#)

De Zeeuwse gedeputeerde Wilfried Nielen (BBB) pleit voor een intensievere jacht op ganzen, reeën, damherten en ander wild vanwege de groeiende schade aan landbouwgewassen en gevaarlijke verkeerssituaties. Vooral ganzen richten grote schade aan, met een jaarlijkse compensatie van circa 2 miljoen euro voor boeren in Zeeland en in andere provincies ruim 20 miljoen. Reeën en damherten vormen daarnaast risico's voor de verkeersveiligheid.

Nielen wil jagers toestaan om ganzen te schieten één uur voor zonsopgang en één uur na zonsondergang, omdat ze dan actief zijn. Dit voorstel stuit echter op weerstand: er zijn al bijna 50 bezwaarschriften ingediend. Volgens Nielen is de grauwe ganspopulatie tien keer groter dan wenselijk, wat actie noodzakelijk maakt.

Boer en jager Livi Verschueren onderstreept de problematiek en beschrijft de aanzienlijke schade die ganzen aanrichten op zijn graszaad-, tarwe- en bietenvelden. Hij noemt het “dweilen met de kraan open” omdat verjagen veel tijd en kosten vraagt, terwijl de schadevergoeding onvoldoende is.

Nielen benadrukt dat zijn pleidooi niet voortkomt uit persoonlijke interesse in de jacht, maar gericht is op schadebeperking en verkeersveiligheid. Hij waarschuwt voor levensgevaarlijke situaties door overstekend wild, die volgens hem niet goed geregistreerd worden maar grote risico's met

zich meebrengen.

Afschot van zwerfkatten in Friesland blijft toegestaan

De provincie Friesland mag zwerfkatten blijven afschieten in afwachting van het hoger beroep dat de stichting Dier&Recht heeft aangespannen tegen het besluit van de provincie. De dierenrechtenorganisatie had de Raad van State gevraagd het afschieten voorlopig te schorsen tot na het hoger beroep, maar de rechter heeft dat verzoek op maandag 23 december afgewezen.

Het hoger beroep gaat over het afwijzen van een bezwaarprocedure van Dier&Recht door het Friese college van Gedeputeerde Staten. De Raad van State stelt dat er daarom geen mogelijkheid bestaat voor een voorlopige voorziening. Een dergelijk verzoek kan alleen worden gedaan over een lopende rechtszaak en daar is nu geen sprake van.

Inhoudsindicatie

Bij besluit van 29 april 2022 heeft het college van gedeputeerde staten van Fryslân de aanvraag van de stichting om intrekking van een besluit uit 2005 om verwilderde katten te mogen bejagen afgewezen. In 2005 heeft het college op basis van de [Flora- en faunawet](#) besloten dat de verwilderde kat in de provincie Fryslân bejaagd mag worden ter bescherming van de fauna. Dit besluit geldt via het overgangsrecht als opdracht zoals bedoeld in [artikel 3.18 Wet natuurbescherming](#). De stichting heeft de voorzieningenrechter verzocht de opdracht die strekt tot het bejagen van de verwilderde kat te schorsen tot zes weken na het beschikbaar komen van de uitspraak in de hoofdzaak. Ter motivering van dit verzoek heeft zij betoogd

dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat er geen sprake is van gewijzigde omstandigheden die maken dat de opdracht heroverwogen moet worden.

Jurisprudentie	ECLI:NL:RVS:2024:5356 – Raad van State, 23-12-2024 / 202405371/2/A3
Subtype	Uitspraak
Instantie	Raad van State
Bron	Raad voor de Rechtspraak
Vindplaats	Rechtspraak.nl
Datum	23-12-2024

Tekst Uitspraak

202405371/2/A3.

Datum uitspraak: 23 december 2024

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak van de voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op een verzoek om het treffen van een voorlopige voorziening ([artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht](#)), hangende het hoger beroep van:

Stichting Dierenrecht, gevestigd in Amsterdam,

verzoekster,

tegen de uitspraak van de rechtbank NoordNederland van 17 juli 2024 in zaak nr. 22/3862 in het geding tussen:

de stichting

en

het college van gedeputeerde staten van Fryslân.

Procesverloop

Bij besluit van 29 april 2022 heeft het college de aanvraag van de stichting om intrekking van een besluit uit 2005 om verwilderde katten te mogen bejagen afgewezen.

Bij besluit van 10 oktober 2022 heeft het college het door de stichting daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 17 juli 2024 heeft de rechtbank het door de stichting daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard.

Tegen deze uitspraak heeft de stichting hoger beroep ingesteld.

Tevens heeft de stichting de voorzieningenrechter verzocht een voorlopige voorziening te treffen.

Het college heeft een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

De voorzieningenrechter heeft het verzoek ter zitting behandeld op 12 december 2024, waar de stichting, vertegenwoordigd door mr. H.P. Wellenberg, advocaat in Amsterdam, [gemachtigden], en het college, vertegenwoordigd door mr. A.M. Jansen en mr. T. Tuenter, zijn verschenen.

Overwegingen

1. Het oordeel van de voorzieningenrechter heeft een voorlopig karakter en is niet bindend in de bodemprocedure.

Inleiding

2. In 2005 heeft het college op basis van de [Flora- en faunawet](#) besloten dat de verwilderde kat in de provincie Fryslân bejaagd mag worden ter bescherming van de fauna. Dit besluit geldt via het overgangsrecht als opdracht zoals bedoeld in [artikel 3.18 Wet natuurbescherming](#).

3. De stichting heeft de voorzieningenrechter verzocht de opdracht die strekt tot het bejagen van de verwilderde kat te

schorsen tot zes weken na het beschikbaar komen van de uitspraak in de hoofdzaak. Ter motivering van dit verzoek heeft zij betoogd dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat er geen sprake is van gewijzigde omstandigheden die maken dat de opdracht heroverwogen moet worden. Het nieuw provinciaal faunabeleid uit 2021 en de alternatieve methode TNR-C zouden volgens de stichting voor het college aanleiding moeten vormen de opdracht inhoudelijk te heroverwegen. Ook betoogt de stichting dat het college de opdracht moet heroverwegen of intrekken omdat deze in strijd is met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en evident onredelijk is.

4. Tussen partijen is niet in geschil dat er sprake is van een spoedeisend belang in deze zaak, omdat de opdracht leidt tot het doden van dieren.

Oordeel van de voorzieningenrechter

5. Gelet op wat is bepaald in [artikel 8:81, eerste lid, van de Awb](#), moet een verzoek om voorlopige voorziening betrekking hebben op het materiële geschil over het besluit dat voorligt. Uit de functie van dit artikel vloeit voort dat wat een verzoeker met zijn verzoek wil bereiken, betrekking moet hebben op de inhoud van het in geding zijnde besluit en ook via dat besluit moet kunnen worden bereikt.

6. De stichting verzoekt om schorsing van de opdracht tot het bejagen van de verwilderde kat uit 2005. In het hoger beroep ligt echter een ander besluit voor, namelijk de afwijzing van het verzoek tot intrekking van de opdracht. Hierbij is van belang dat wat de stichting voor ogen heeft – dat er niet meer mag worden gejaagd op de verwilderde kat – niet de uitkomst kan zijn van het hoger beroep. Een gegrond hoger beroep kan namelijk in dit geval, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, niet leiden tot het intrekken van de opdracht door de Afdeling. Bij een discretionaire bevoegdheid zoals hier aan de orde is, bestaat er voor de bestuursrechter alleen

de ruimte om zelf te voorzien als er op grond van het recht maar één juiste beslissing mogelijk is. Dat is hier niet het geval. Daarom staat de gevraagde voorziening in een te ver verwijderd verband met de inhoud van het geschil dat voorligt in de bodemprocedure. Daarbij betreft de voorzieningenrechter dat op voorhand niet is gebleken dat het besluit van het college tot het beperken van de populatie verwilderde katten door deze te (laten) bejagen, in strijd is met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur of evident onredelijk is.

Conclusie

7. Het verzoek om een voorlopige voorziening wordt afgewezen.

8. Het college hoeft geen proceskosten te vergoeden.

Beslissing

De voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

wijst het verzoek af.

Aldus vastgesteld door mr. B.P.M. van Ravels, voorzieningenrechter, in tegenwoordigheid van mr. B. Ley-Nell, griffier.

w.g. Van Ravels

voorzieningenrechter

w.g. Ley-Nell

griffier

Uitgesproken in het openbaar op 23 december 2024

597-1032

Ziekte van Aujeszky heeft in Frankrijk de dood van minstens 10 jachthonden veroorzaakt.

De ziekte van Aujeszky heeft recent in Frankrijk geleid tot de dood van minstens 10 jachthonden na contact met besmette wilde zwijnen. Dit dodelijke virus, dat meestal binnen 48 uur fataal is, heeft zich de laatste weken verder verspreid en is nu ook aanwezig in de Dordogne, een populaire bestemming voor Nederlandse toeristen[1][3].

De ziekte van Aujeszky wordt veroorzaakt door het varkensherspesvirus type 1 en treft voornamelijk varkensachtigen, waaronder wilde zwijnen[3]. Andere diersoorten zoals honden, katten en herkauwers kunnen ook besmet raken, maar kunnen de ziekte niet doorgeven en worden beschouwd als “dead-end” gastheren[3]. Bij deze dieren ontwikkelt de ziekte zich snel (48 tot 72 uur) en is altijd dodelijk[3].

Verspreiding en risico's

Het virus circuleert nog steeds onder wilde dieren in Frankrijk, ondanks dat het land officieel vrij is van de ziekte bij gehouden varkens[3]. In 2023 en 2024 zijn er gevallen van Aujeszky vastgesteld bij jachthonden in Frankrijk, wat wijst op een aanhoudend virusreservoir bij wilde everzwijnen[3].

Preventie en maatregelen

Om het risico op besmetting van jachthonden te verminderen,

worden de volgende voorzorgsmaatregelen aanbevolen:

1. Voorkom contact tussen honden en slachtafval of geslachte zwijnen.
2. Voer honden nooit met slachtafval van wilde zwijnen
3. Houd honden weg van schuurbomen, voerplaatsen of door zwijnen opengebroken bodem[4].
4. Leer honden aan om wilde zwijnen niet aan te bijten.
5. Werk hygiënisch bij het ontweiden en slachten van wild

Franse dierenartsen roepen op tot een vaccinatiecampagne voor jachthonden om verdere verspreiding te voorkomen.

Situatie in Nederland

Nederland heeft sinds 1 januari 2009 de officiële status “Vrij van Aujeszky” binnen de EU. In 2015 was slechts 1 van de 542 onderzochte wilde zwijnen in Nederland positief voor het virus

Het is belangrijk op te merken dat mensen en mensapen ongevoelig zijn voor het virus, en paarden worden beschouwd als praktisch ongevoelig[5].

Referenties:

[1]

<https://www.gddiergezondheid.nl/nl/Diergezondheid/Dierziekten/Ziekte-van-Aujeszky>

[2]

<https://frodo-n-co.nl/artikelen/over-wild,-wind-en-werklust>

[3]

<https://favv-afsca.be/nl/themas/dieren/dierengezondheid/dierziekten/ziekte-van-aujeszky>

[5]

<https://www.wur.nl/nl/onderzoek-resultaten/onderzoeksinstituten/bioveterinary-research/dierziekten/virusziekten/ziekte-van-aujeszky-1.htm>

[6]

<https://www.gddiergezondheid.nl/nl/Actueel/Nieuws/2020/04/Auje>

[szky-uitbraak-onder-wilde-zwijnen-in-Midden-Frankrijk](#)

[7]

<https://www.varkensbedrijf.nl/diergezondheid/afrikaanse-varkenspest/wilde-zwijnen-midden-frankrijk-besmet-met-aujeszky/>

Wat zijn de verschijnselen bij een besmetting van mijn hond

De symptomen van de ziekte van Aujeszky bij honden zijn ernstig en ontwikkelen zich snel. De belangrijkste symptomen zijn:

- **Hevige jeuk** : Dit is een opvallend symptoom, vaak leidend tot zelfverminking door overmatig schuren, bijten of likken
- **Neurologische verschijnselen** : Deze omvatten krampen, trillen, apathie, en soms agressie die tegen het eigen lichaam gericht is.
- **Overmatig speekselen** : Dit kan lijken op symptomen van hondsdolheid (rabies).
- **Lusteloosheid en zwakte** : Honden worden snel apathisch en verliezen hun energie.
- **Braken en diarree** : Dit kan in sommige gevallen voorkomen .
- **Snelle achteruitgang** : De ziekte leidt altijd tot de dood binnen 48 tot 72 uur na het optreden van de eerste symptomen .

Het is belangrijk om te weten dat er geen behandeling mogelijk is voor deze ziekte bij honden. Preventieve maatregelen, zoals het vermijden van contact met besmette varkens of varkensvlees, zijn cruciaal.

Hoe kan ik mijn jachthond beschermen tegen de ziekte van Aujeszky

Om uw jachthond te beschermen tegen de ziekte van Aujeszky kunt u de volgende voorzorgsmaatregelen nemen:

1. Voorkom contact tussen uw hond en slachtafval of geslachte wilde zwijnen .
2. Leer uw hond tijdens de training om op afstand te blijven van wilde zwijnen
3. Voer uw hond nooit met slachtafval van wilde zwijnen .

4. Houd uw hond weg van schuurbomen, voerplaatsen of door zwijnen opengebroken bodem .
5. Train uw hond om wilde zwijnen niet aan te bijten .
6. Wees extra voorzichtig bij naziek met zweethonden, aangezien zweet hoge virusconcentraties kan bevatten_.
7. Werk hygiënisch bij het ontweiden en slachten van wild: draag handschoenen, was handen en onderarmen na afloop, en voorkom dat uw hond in contact komt met verontreinigde kleding en laarzen

Het is belangrijk op te merken dat er momenteel geen behandeling mogelijk is voor de ziekte van Aujeszky bij honden [1](#). In Frankrijk roepen dierenartsen op tot een vaccinatiecampagne voor jachthonden, maar in Nederland is dit momenteel niet aan de orde aangezien het land sinds 2009 officieel vrij is van de ziekte [1](#).

Strengere wapenwetgeving Duitsland en wat betekent dit voor de jagers.

In oktober 2024 heeft Duitsland inderdaad een strengere wapenwetgeving ingevoerd die belangrijke gevolgen heeft voor jagers. Hier een beknopt overzicht van de wijzigingen en de potentiële valkuilen waar jagers zich bewust van moeten zijn:

- 1. Strengere Beoordeling van Betrouwbaarheid en Geschiktheid**

De autoriteiten kunnen nu ook de betrouwbaarheid van een jager beoordelen op basis van gedrag op sociale media. Een post die als dreigend of ongepast wordt gezien, kan voldoende zijn om de wapenvergunning in te trekken. Zelfs een veroordeling van 90 dagen voor een misdrijf kan leiden tot verlies van het recht om wapens te bezitten.

2. Uitgebreide Achtergrondcontroles

Bij het aanvragen of vernieuwen van een wapenvergunning worden er nu diepgaandere achtergrondcontroles uitgevoerd. Informatie wordt opgevraagd bij de politie, de Bundespolizei en het Zollkriminalamt. Kleine overtredingen kunnen al voldoende zijn om de aanvraag af te wijzen of de vergunning in te trekken.

3. Meldingsplicht aan Jachtautoriteiten

Als een vergunninghouder als onbetrouwbaar wordt beschouwd, moeten de autoriteiten deze informatie doorgeven aan de jachtautoriteiten. Dit betekent dat jagers onder verhoogd toezicht komen te staan, vooral bij het aanvragen van nieuwe jachtvergunningen.

4. Verbod op Messen in Openbare Ruimtes

Het dragen van een mes in het openbaar is nu verboden, ook voor jagers die bijvoorbeeld onderweg naar een jachtlocatie zijn. De wet staat alleen het vervoer van messen in afgesloten verpakkingen toe. Dit betekent dat jagers hun mes niet meer zichtbaar mogen dragen, zelfs niet tijdens hun rit naar het jachtterrein.

5. Strikte Wapen- en Messenverbodsgebieden

In bepaalde gebieden, zoals stations en evenementenlocaties, geldt een totaal verbod op wapens en messen. Jagers moeten hun wapens in afgesloten koffers of tassen vervoeren. Autoriteiten hebben het recht om voertuigen en tassen zonder reden te doorzoeken in deze verboden gebieden.

6. Verbod op Springmessen

Springmessen zijn nu volledig verboden, met weinig uitzonderingen. Jagers die deze messen voor hun werk gebruiken, moeten ze vervangen door een toegestaan alternatief.

Voorbeelden van Overtredingen:

1. **Onschuldige Facebook-Post** Een post met een foto van een jachttrofee of een grap over jagen kan als verontrustend worden opgevat en leiden tot een grondige controle van je betrouwbaarheid als wapenvergunninghouder. Dit kan zelfs tot intrekking van je wapenvergunning leiden.
  2. **Tanken met een Mes aan je Broeksriem** Wanneer je onderweg bent naar de jacht en stopt om te tanken met je mes nog aan je riem, kun je in overtreding zijn als je je bevindt in een gebied waar een wapen- en messenverbod geldt. Dit kan resulteren in een boete of intrekking van je vergunning.
-

Advies voor Jagers

Deze wijzigingen onderstrepen het belang van extra zorg en verantwoordelijkheid bij het bezit en het dragen van wapens en messen, vooral voor jagers die in het openbaar reizen. Het is cruciaal om op de hoogte te blijven van de specifieke wetgeving in jouw regio en ervoor te zorgen dat je altijd voldoet aan de nieuwe eisen.

- Wees terughoudend en professioneel in uitlatingen, zowel online als offline.
- Controleer vooraf de regels en verboden in gebieden waar je naartoe reist.
- Vervoer messen en wapens altijd afgesloten en buiten

bereik.

- Vervang springmessen tijdig door toegestane alternatieven.

Met deze informatie kunnen jagers zich beter voorbereiden op de aangescherpte regels en overtredingen vermijden.

Waidmannsheil!

**Nieuwsbrief   2024-4   Het
Nederlands Jachtmuseum**

Aan het laden...

Duurt het te lang?

↻ Laad het document opnieuw

| ↗ [_Openen in nieuwe tab](#)

Rechter vernietigd goedkeuringsbesluit faunabeheerplan vrijgestelde diersoorten Gelderland

Gepubliceerd op: 19-december-2024 provincie Gelderland

De rechtbank Gelderland vernietigde op 17 december 2024 ons goedkeuringsbesluit voor het faunabeheerplan jacht en vrijstellingssoorten. Dat betekent dat per direct, tot nader order, bestrijding van de landelijk en provinciaal vrijgestelde soorten niet mogelijk is. ~~Streep door bestrijding vrijgestelde soorten~~

Het gaat hierbij om de Canadese gans, houtduif, kauw, konijn, vos, zwarte kraai en veldmuis. De redenen hiervoor lopen uiteen. Zo stelt de rechtbank dat er voor sommige soorten onvoldoende onderbouwde schadecijfers zijn in het faunabeheerplan van de Faunabeheereenheid Gelderland. Of dat bij sommige soorten alternatieven en de effecten op de staat van instandhouding onduidelijk of onvoldoende onderbouwd zijn.

Uitzonderingen

Een uitzondering geldt voor schadebestrijding van vossen. Dat geldt gedurende de nacht waarvoor in en rond weidevogelgebieden een afzonderlijk faunabeheerplan met bijbehorende ontheffing onder voorwaarden geldt. Voor de jacht, binnen de daartoe gestelde jachttijden, op de

wildsoorten haas, fazant, wilde eend en houtduif heeft de uitspraak geen directe gevolgen in de uitvoering.

Tegemoetkoming

Grondeigenaren en grondgebruikers die schade aan vee of gewassen ervaren door de vrijgestelde soorten (buiten de periode dat de jacht daarop geopend is in het geval van houtduif), komen in aanmerking voor een tegemoetkoming in faunaschade. Meer informatie over de geactualiseerde soorten die nu ook in aanmerking komen voor een tegemoetkoming is binnenkort te vinden op de website van BIJ12. Faunabeheerders kunnen vragen stellen aan de Faunabeheereenheid Gelderland.

DWHC-nieuwsbrief mei t/m december 2024

Nieuwe video	Video over pathologisch onderzoek van wolven
	 <p>De faculteit Diergeneeskunde van Universiteit Utrecht heeft een informatieve video gemaakt over het pathologisch onderzoek dat DWHC doet bij wolven. In deze video ziet u zowel het macroscopisch als het microscopisch onderzoek.</p> <p>Bekijk video >></p>
	Vogelgriep lijkt zich uit te breiden

Vogelgriep lijkt zich uit te breiden onder wilde vogels in Nederland. Vanaf november is het virus bevestigd bij vogels uit de provincies Groningen, Friesland, Noord-Holland, Flevoland, en Zuid-Holland (zie figuur). In totaal gaat het om 14 positieve gevallen, met name ganzen, enkele roofvogels en een knobbelzwaan. Het is belangrijk om dode vogels te melden. Hiermee wordt een beter beeld verkregen van de geografische spreiding van het virus en van de verspreiding onder verschillende vogelsoorten.

[Lees meer >>](#)

[Aandacht voor vogelgriep](#)

December

In Nederland treedt opnieuw verhoogde sterfte bij watervogels, roofvogels, en aaseters als gevolg van vogelgriep. Ook vleesetende zoogdieren worden getroffen door de vogelgriep. Het is erg belangrijk om dode vogels en zoogdieren te melden. Vogelgriep is een zoonose (ziekte mogelijk overdraagbaar van dier op mens). De omgang met dode wilde vogels vergt daarom de nodige hygiënemaatregelen. In dit bericht staat de meldwijzer voor vogelgriep.

[Lees meer >>](#)

[HPAI aangetroffen in wilde vogels en pluimvee](#)

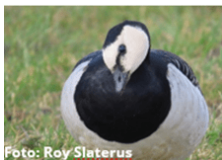
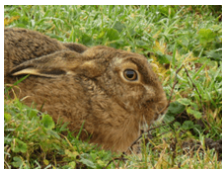

Foto: Roy Slaterus

In de afgelopen weken waren er steeds meer signalen dat hoogpathogene aviaire influenza (HPAI) rondgaat onder wilde vogels in Nederland. Ook raakte een pluimveebedrijf besmet. Van verhoogde vogelsterfte lijkt weinig sprake te zijn, maar het is zaak om de situatie nauwlettend te volgen. Elders in Europa werd een toenemend aantal gevallen van HPAI vastgesteld onder zowel gehouden als wilde vogels. In oktober/november ging het om ca. 200 gevallen op locaties met gehouden vogels, en ca. 260 wilde vogels. Vooral uit een zone van Polen en Duitsland tot in Italië kwamen veel meldingen.

[Lees meer >>](#)

[Stand van zaken hazenonderzoek](#)

De sterfte van hazen aan een myxomatose-achtig virus duurt voort. Raak de dode dieren nooit met blote handen aan. Myxomatose is weliswaar geen zoonose, en dus in principe niet gevaarlijk voor mensen, maar dode hazen kunnen echter wel andere ziektekiemen hebben die wel gevaarlijk zijn voor mensen, zoals tularemie. In de periode van begin augustus t/m 18 november zijn door DWHC 45 hazen opgehaald voor onderzoek. Veel opgehaalde hazen hebben de myxomatose-achtige symptomen, sommigen niet. Bij deze, en ook bij hazen die wel myxomatose-achtige symptomen vertonen, zijn ook andere ziekten gevonden.

[Lees meer >>](#)

November

[Rabiës bij vleermuizen](#)

Foto: Lena Godlevska

Op vrijdag 25 oktober is een kat van 2,5 jaar oud, een paar weken nadat ze thuiskwam met een vleermuis, ziek geworden van European bat lyssavirus type 1 (EBLV-1). De meeste vleermuizen die in Nederland voorkomen dragen het virus EBLV-1 niet bij zich. Bij laatvliegers die ziek of dood gevonden zijn is het virus in één op de vijf dieren gevonden. Bij gezonde laatvliegers wordt het veel minder vaak gevonden, en bij andere soorten vleermuizen komt het virus niet of nauwelijks voor. In dit bericht staat meer informatie over de ziekte en handleidingen voor vrijwilligers en professionals over het omgaan met vleermuizen.

[Lees meer >>](#)

[Voortgang nationale reeënsurveillance – verlenging t/m maart 2025](#)

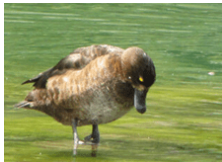
Foto: Bas Worm

Via de faunabeheereenheden hebben wildbeheereenheden/jagers en valwildcoördinatoren reeënbloed-bemonsteringssetjes gekregen van het DWHC. Tot nu toe zijn 22% van de uitgezette monsters aan ons teruggestuurd. Het project is verlengd t/m 30 maart 2025, zodat er ook monsters tijdens het geitenafschotseizoen genomen kunnen worden

[Lees meer >>](#)

Oktober

[Najaarstrek in volle gang, alert blijven op vogelgriep](#)

Hoewel er signalen zijn dat hoogpathogene aviaire influenza (HPAI) nog steeds rondgaat onder wilde vogels in Nederland, leidt dit al meer dan een half jaar niet tot verhoogde vogelsterfte. De vraag is echter of er met de najaarstrek nieuwe varianten van het virus meekomen, die hier verandering in zullen brengen. Ook in de rest van Europa is het beeld van HPAI onder zowel gehouden als wilde vogels betrekkelijk rustig

[Lees meer >>](#)

[Opnieuw aanzienlijke sterfte onder merels door usutu](#)

Foto: Margriet Montizaan

In de periode juli – september was er sprake van verhoogde ziekte en daarmee samenhangende sterfte onder met name merels. Het aantal meldingen bij het DWHC en het Sovon steeg sterk. Gedurende deze periode zijn vogels, waaronder merels, opgehaald voor onderzoek. In totaal zijn dit jaar 99 vogels met PCR getest op usutu. Van deze vogels waren er 25 positief, het grootste deel van deze positieve vogels zijn merels, namelijk 18 van de 21 geteste merels.

[Lees meer >>](#)

[Verhoogde sterfte bij hazen door myxoma-achtige virusinfectie](#)

Sinds 1 augustus is het aantal meldingen over zieke en dode hazen (*Lepus europaeus*) gestegen. De meldingen over zieke en dode hazen komen vooral uit Gelderland en Overijssel. Bij veel van deze hazen werden verdikte ogen of abnormaal gedrag gezien. Vaak werden dode hazen ook niet in hun leger gevonden maar “zo in het gras”. In het veld worden ook hazen gevonden die niet meer geschikt zijn voor onderzoek. In verband met de snelle verspreiding van deze nieuwe ziekte onder hazen is het belangrijk dat de dode hazen worden opgeruimd.

[Lees meer >>](#)

[DWHC-nieuwsbrief mei t/m december 2024](#)

September

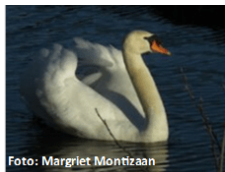

Foto: Margriet Montizaan

Eind vorig jaar kregen het DWHC de eerste meldingen binnen over versufte en verzwakte zwanen die zich als een soort “zombies” gedroegen. In eerste instantie werd gedacht aan vogelgriep, maar uit onderzoek bleek dat ze niet hier niet mee besmet waren. Gedurende de afgelopen maanden zijn een aantal van deze zwanen uit onder andere Friesland en Zuid-Holland naar Utrecht gebracht voor verder onderzoek. Bij deze dieren werd een platworm *Trichobilharzia spp.* in de bloedvaten gevonden.

[Lees meer >>](#)

[DWHC Jaarrapport 2023](#)

Foto: Edwin Giesbers

Het jaarrapport van alle werkzaamheden van het DWHC over 2023 is nu beschikbaar. Pathologisch onderzoek bij DWHC is verricht op 365 wilde dieren in 2023. Dit waren 205 vogels, 157 zoogdieren, en 3 vissen. Daarnaast zijn er 868 kadavers/monsters van AI-doelsoort vogels en het kadaver van 1 vos direct naar WBVR in Lelystad gebracht in het kader van de AI-dode vogel monitoring. Klik hier om het jaarrapport in te zien: <https://dwhc.nl/wp-content/uploads/sites/393/2024/09/DWHC-Jaarrapport-2023.pdf>

[Lees meer >>](#)

[Opnieuw verhoogde sterfte onder merels](#)

Foto: Margriet Montizaan

De afgelopen weken werden er verspreid over Nederland meer meldingen gedaan van zieke en dode merels dan gebruikelijk. Enkele van de vogels werden verzameld en positief getest op besmetting met het usutuvirus. Dit virus veroorzaakte in ons land eerder hoge sterfte onder met name merels in 2016-2018. De recente vondsten geven aan dat het virus nog steeds circuleert en merels treft.

[Lees meer >>](#)

[Rustige periode maar vogelgriepvirus nog niet weg](#)

Tijdens de broedseizoenen van 2022 en 2023 veroorzaakte hoogpathogene aviaire influenza (HPAI) verhoogde of zelfs massale vogelsterfte onder wilde vogels in Nederland. Vooral enkele watervogelsoorten die dicht op elkaar in kolonies broeden, zoals meeuwen en sterns, waren het slachtoffer. Tot opluchting van vogelonderzoekers en natuurbeschermers zorgde HPAI in het afgelopen broedseizoen in deze kolonies niet voor problemen, al werd het virus nog wel enkele keren aangetroffen.

[Lees meer >>](#)

[Update: Afrikaanse varkenspest aan de andere kant van de Rijn gevonden](#)

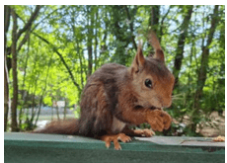
Foto: Ton Heekelaar

In Rheinland-Pfalz werden nabij de plaats Gimsheim op 6 juli een ziek en een dood wild zwijn aangetroffen.

Bij 1 van deze dieren is op 9 juli Afrikaanse Varkenspest bevestigd door het Friederich-Loeffler-Institut (FLI). Dit gebied ligt aan de andere kant van de Rijn dan de eerder in Hessen gemelde uitbraak onder wilde wilde zwijnen nabij Gross Gerau. Na vondst is een gebied met een straal van ongeveer 15 km aangewezen als beperkingszone met onder andere een algemeen jachtverbod. Daarnaast zijn het opruimen en bemonsteren van kadavers en vervoersbeperkingen in gang gezet.

[Lees meer >>](#)

[Bijzondere gevallen bij rode eekhoorns](#)

De rode eekhoorn (*Sciurus vulgaris*, verder eekhoorn genoemd) is in Nederland een beschermde diersoort. Bij het onderzoek door het DWHC bij dode eekhoorns naar doodsoorzaak is trauma de meest gevonden directe doodsoorzaak. In dit bericht worden een aantal bijzondere gevallen beschreven: doorgegroeiende tanden, antivries, en parasieten.

[Lees meer >>](#)

[Italië: Teken-encefalitis bij een ree en een gems](#)

Foto: Dick Pasman

Teken-encefalitis is een hersen(vlies)ontsteking die wordt veroorzaakt door het teken-encefalitisvirus en die, zoals de naam al aangeeft, wordt overdragen door besmette teken. Van reeën en gemzen is bekend dat ze zelden ziek worden na een beet door een met TBEV-besmette teek maar dat ze wel antistoffen tegen het virus aanmaken. Hoewel zelden, zijn er nu in Italië toch twee gevallen van ziekte door TBEV-infectie beschreven: bij een ree in 2021 en bij een gems in 2023.

[Lees meer >>](#)

Juli

Juni

[Nieuwsbrief Enetwild](#)

Enetwild is een internationaal Europees consortium waarin onderzoeksinstituten op het gebied van wilde fauna en dierziekten samenwerken met een groot open netwerk aan partners, aan vraagstukken gesteld door de European Food Safety Agency. Het DWHC maakt onderdeel uit van het consortium.

[Lees meer >>](#)

[Vos besmet met canine adenovirus-1](#)

Mei

Foto: Ton Heekelaar

Eind januari 2024 ontving het DWHC een melding van een stervende vos langs de weg in de Groesbeek die door de dierenambulance Nijmegen werd opgehaald. De vos is naar een dierenarts gebracht die het stervende dier uit zijn lijden heeft verlost. De vos werd voor onderzoek opgehaald door het DWHC. Het dier had geen uitwendig zichtbare verwondingen, maar de aanwezigheid van onderhuidse bloedingen, een gescheurde lever en blo

[Lees meer >>](#)

Het DWHC wil iedereen enorm bedanken voor alle inzet, tijd, en betrokkenheid in 2024!

Een aantal handige links

Vogelgriep	Rabiës / EBLV-1
Huidige testresultaten vogelgriep	Folder voor professionals en vrijwilligers van het RIVM
Handleiding opruimen dode (water)vogels van het NVWA	Folder voor professionals, vrijwilligers, en stakeholders van Eurobats (EN)
Algemene informatie over vogelgriep	

Voor het aan- en afmelden van de DWHC-nieuwsbrief, kunt u mailen naar h.f.hesselink@uu.nl

Prettige feestdagen en de beste wensen voor 2025!

Foto: Margriet Montizaan